

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-143/23-T

Název	Mateřská škola Ostrava, Varenská 2a, příspěvková organizace
Sídlo	Varenská 2a, 702 00 Ostrava
E-mail	posta@msvarenska.cz
IČO	70934002
Identifikátor	600144496
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stanislava Korcová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz
Místo inspekční činnosti	Varenská 2a, 702 00 Ostrava
Inspekční činnost na místě	17. 1. 2023 – 19. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Ostrava, Varenská 2a, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Předškolní vzdělávání je uskutečňováno v pěti třídách, z nichž jedna je určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (logopedická). V době inspekční činnosti školu navštěvovalo celkem 101 dětí. Třídy jsou věkově smíšené, výjimku tvoří třída, ve které se vzdělávají děti mladší tří let. Škola poskytuje podpůrná opatření třinácti dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, u devíti dětí škola identifikovala nadání v intelektové oblasti. Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách školy a na internetových stránkách www.msvarenska.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2017. Její kvalitní manažerské schopnosti v jednotlivých oblastech řízení školy a metodického vedení pedagogických pracovníků přispívají k perspektivnímu rozvoji školy. Zpracovanou koncepci každoročně vyhodnocuje a stanovuje reálné cíle pro následné zvyšování kvality předškolního vzdělávání. Pedagogy společně sdílenou vizí školy je zajistit fyzickou i psychickou pohodu dětí a dospělých, nabízet zdroje učení i získávání životních zkušeností, navázání sociálních kontaktů s respektováním odlišností. Hospitační činnost probíhá na základě plánování, nastavený systém hodnocení hospitací přináší učitelkám informace o odbornosti a efektivitě jejich práce i podněty pro následnou pedagogickou praxi.

V době inspekční činnosti byl vzdělávací proces zajišťován dostatečným počtem učitelek. V logopedické třídě a třídě, kde bylo integrováno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami byla jejich práce podpořena aktivním zapojením asistentky pedagoga. Ve třídě, kde se vzdělávaly děti mladší tří let byl tým pedagogů rozšířen o chůvu. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek umožňoval jejich maximální souběžné působení ve třídě. Takto nastavený systém zajišťoval velmi dobré podmínky pro vzdělávání dětí a podněcoval k realizaci náročnějších aktivit. Vedení školy klade velký důraz na podporu profesního rozvoje pedagogů. Efektivní podpora nejen začínajících učitelek zahrnuje vzájemné hospitace, sdílení zkušeností z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, cílenou metodickou podporu, vedení profesního portfolia i každoroční osobní pohovory.

Ve spolupráci se zřizovatelem, a především aktivním zapojením školy do projektové činnosti se daří získávat nadstandardní finanční prostředky. Ředitelka školy s nimi účelně hospodář, využívá je pro realizaci rozvoje strategických oblastí. Prioritou je zaměření na vybudování podnětného prostředí pro děti, zajištění materiálních podmínek pro zkvalitnění výuky i inovaci prostor. Došlo mimo jiné k postupné rekonstrukci školní zahrady, doplnění tříd nábytkem a pomůckami pro vytvoření koutků aktivit, nebo k vybudování odborné učebny Talentů. Jednotlivé třídy byly vybaveny množstvím stavebnic, hraček a didaktických her i pomůcek, jejich pravidelné používání podporovalo rozvoj funkčních gramotností dětí. Prostředky ICT, robotické hračky a pomůcky pro pokusy a objevování byly prozatím využívány pouze v odborné učebně. Na budovu školy bezprostředně navazuje školní zahrada, která je vybavena herními prvky podporujícími obratnost dětí. Umožňuje prakticky realizovat environmentální vzdělávání, je dostatečně prostorná pro spontánní i řízené pohybové aktivity a pro volný pohyb dětí.

Mateřská škola vytváří podmínky pro fyzické i psychické bezpečí dětí. Vstupy do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Děti jsou v přiměřeném rozsahu poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví. Škola vede pro

každou třídu samostatnou knihu úrazů, v nich jsou evidovány všechny úrazy a poranění vzniklé při výchově a vzdělávání. Rovněž zpracovává, vždy za školní rok, analýzu úrazovosti.

Školní stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou, která dbá při sestavování jídelních lístků na dodržování zásad pestrosti v souladu s podporou zdravého životního stylu. Dopolední přesnídávka je dětem nabízena průběžně, aby byla zohledněna doba příchodu dítěte do školy. V rámci zajištění dietního stravování spolupracují s nutriční poradkyní.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl v jednotlivých třídách realizován v souladu s třídními vzdělávacími programy, jejichž zpracování vycházelo ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem *Pramínky sounáležitosti*. Vzdělávací nabídka byla učitelkami promyšlená, ve třídách panovala přátelská a tvůrčí atmosféra, učitelky k dětem přistupovaly vstřícně a empaticky. Toto příjemné a podporující prostředí poskytovalo prostor pro přirozené posilování prosociálních kompetencí.

V dopoledním vzdělávacím bloku měly děti dostatek příležitostí pro vzájemnou komunikaci, spontánní sociální učení i tvořivou dětskou hru s využitím hraček, didaktických her a výtvarného materiálu. V některých třídách učitelky vhodně doplňovaly volnou hru nabídkou částečně řízených aktivit, které byly zaměřeny např. na rozvoj jemné motoriky, zrakové percepce nebo předmatematické a předčtenářské gramotnosti. Při řízených činnostech docházelo k účelnému střídání vzdělávacích metod, což spolu s průběžnou motivací přispívalo k vysokému zájmu dětí o nabízené aktivity. Ty byly vhodně realizovány převážně v malých skupinách, v nich děti pracovaly samostatně nebo byly podporovány domluvit se a do určité míry spolupracovat. Děti měly možnost se ve skupinách prostřídat, a tím si dle svého zájmu všechny nabízené aktivity vyzkoušet. Vše bylo připravováno s ohledem na předchozí zkušenost, s vazbou na propojení s běžným životem. Děti získávaly nové znalosti a dovednosti, učily se prožitkem, měly příležitost objevovat a experimentovat. Nabízené aktivity však nebyly předkládány ve více úrovních obtížnosti, nedocházelo k jejich diferenciaci s ohledem na široké rozpětí věkového složení tříd. Při plánování vzdělávací nabídky nebyly zohledněny ani výsledky pedagogické diagnostiky, čímž nedocházelo k maximální individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí. K řízeným činnostem byla každý den využita odborná učebna, třídy se v ní během týdne střídají. To dětem umožňovalo využít širší vybavení zajímavými didaktickými pomůckami. Inspekční tým však nezaznamenal dostatečné využití prostředků ICT nebo robotických pomůcek a hraček.

Učitelky pravidelně zařazovaly do denního programu řízené pohybové aktivity, které s ohledem na menší prostor herny zahrnovaly převážně pohybové hry. Celková zdatnost dětí v posledním roce předškolního vzdělávání byla podporována také účastí na sportovních lekcích zaměřených na basketbalovou přípravu v nedaleké sportovní hale Tatran. Škola je zapojena do programu České obce sokolské *Se Sokolem do života*, který učí děti vnímat pohyb jako přirozenou součást života. Rozvoj pohybových dovedností byl podporován také při pobytu venku. Učitelky vhodně kombinovaly vycházky do okolí s volným pohybem dětí.

Hodnocení dopoledních činností probíhalo průběžně. Ve většině tříd bylo zaznamenáno poskytnutí efektivní zpětné vazby s prvky formativního hodnocení, v některých však učitelky preferovaly pouze všeobecnou pochvalu za odvedenou práci, která nikterak nekonkretizovala pokroky dětí. Sebehodnocení bylo dětmi prováděno ve všech třídách, využívány k němu byly různé metody (např. koberec se smajlíky, označení úspěšnosti kolíčkem, smluveným signálem určujícím atraktivitu nabízené aktivity).

Ve třídě zřízené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťovaly logopedickou péči na základě doporučení odborného pracoviště dvě učitelky se speciálně pedagogickou kvalifikací. Úzká spolupráce učitelek a asistentky pedagoga vytvářela ve třídě podnětné prostředí s respektováním individualit dětí. Logopedická intervence zde probíhala v průběhu celého dne. Frontálně prováděná efektivní gymnastika mluvidel byla doplněna individuální podporou oslabených dílčích funkcí jednotlivých dětí. Děti dochází se svými rodiči ke klinickému logopedovi, škola následně pracuje s jeho závěry, které doplňuje vlastními pracovními listy a úkoly. K individuální práci s dětmi slouží samostatná pracovna, čímž škola vytváří ideální podmínky pro nerušené soustředění dětí na práci.

Dětem v povinném předškolním vzdělávání učitelky rozšiřují vzdělávací nabídku o aktivity systematicky podporující jejich připravenost na přechod do základní školy. Využívají k tomu odbornou učebnu v době klidových činností. Škola klade důraz na cílené vyhledávání dětí s nadáním v intelektové oblasti, za tímto účelem vytvořila ředitelka školy ve spolupráci se svou asistentkou projekt Numeráčci. S dětmi vykazujícími vyšší potenciál a se zájmem o základy přírodních věd pracuje učitelka v rámci klubu Talentů.

Ve spolupráci s jazykovou školou Cloverleaf Ostrava rozšířila škola pestrost vzdělávací nabídky ve třech třídách o seznamování dětí s anglickým jazykem prostřednictvím rodilé mluvčí. Zařazení angličtiny do vzdělávání přirozenou formou přispívá k uvědomění si existence jiných kultur i získávání základů slovní zásoby cizího jazyka.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vstřícná atmosféra ve třídách s širokou nabídkou didakticky zacílených a tvořivých činností podporovala v dětech důvěru ke komunikaci s dospělými i mezi sebou navzájem. Zaměstnanci školy se svým přístupem k dětem podíleli na vytvoření podnětného prostředí podporujícího učení, z projevů dětí bylo zřejmé, že se ve škole cítí bezpečně a spokojeně.

Učitelky pravidelně vyhodnocují již realizované integrované bloky, čímž získávají průběžné informace o plnění dílčích cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Závěry slouží jako východisko při plánování následné vzdělávací nabídky. Škola má zpracovaný celoroční projekt Ostrovy poznání, do kterého se zapojily všechny třídy. Aktivity zahrnuté do tohoto projektu realizují učitelky s dětmi nejdříve samostatně ve třídě, po ukončení tematického bloku sdílí své nově získané poznatky a vyhodnocují atraktivitu činností při společném setkání všech tříd. Možností prezentovat svou třídu před ostatními buduje škola v dětech pocit sounáležitosti a podporuje jejich zdravé sebevědomí.

Školou vedená pedagogická diagnostika vypovídá o aktuální úrovni znalostí, dovedností a schopností jednotlivých dětí, je podpořena tvorbou portfolií. Její výsledky se však dostatečně neodráží při plánování a realizaci vzdělávací nabídky, čímž nedochází k diferencované a individualizované podpoře jednotlivých dětí. Při vzdělávání dětí ve věkově smíšených třídách je žádoucí předkládat nabízené činnosti ve více úrovních obtížnosti.

Při sebeobslužných činnostech děti projevovaly dostatečnou míru samostatnosti, mladším dětem vhodně dopomáhaly učitelky. Dbáno bylo také na kulturu stolování i správné hygienické návyky.

Komunikace pozorovaná během inspekční činnosti mezi zákonnými zástupci dětí, pedagogy i ostatními zaměstnanci školy byla přátelská a otevřená. Škole se dlouhodobě daří aktivně zapojovat rodiče do naplňování školního vzdělávacího programu. Hojná účast na společných akcích i pomoc s jejich organizací svědčí o oblibě těchto akcí u dětí i rodičů. Škola vytváří

podmínky a příležitosti pro smysluplné trávení volného času i v domácím prostředí. Byl zaveden veřejný rezervační systém pro využití učebny a možnost zapůjčit si domů tematické (Ne)obyčejné kufříky s didaktickými hrami, zábavnými úkoly, knihami nebo pomůckami pro námětové hry. Pro zákonné zástupce jsou organizovány odborné online webináře a besedy s odborníky.

Úzkou aktivní spoluprací udržuje škola nejen se zřizovatelem, ale také s dalšími vnějšími partnery. S nedalekou základní školou pořádají pro děti v povinném předškolním vzdělávání Zápis nanečisto, pro rodiče odborné besedy. Učitelky mateřské školy se základní školou vzájemně konzultují potřeby a podmínky pro usnadnění přechodu dětí do základní školy. Za veřejně přínosnou je považována spolupráce se vzdělávacími organizacemi, vedení školy se podílí na metodické podpoře, včetně pořádání praktických stáží zaměřených na vyhledávání a rozvíjení nadaných a mimořádně nadaných dětí. Této oblasti je věnována také spolupráce s dalšími mateřskými školami, projektu Numeráčci se účastní již bezmála dvacet škol. Škola spolupracuje také s mysliveckým svazem, sborem dobrovolných hasičů, městskou a dopravní policií nebo Českou obcí sokolskou. Vedení školy usiluje i o odpovídající obraz činnosti školy na veřejnosti, k tomu přispívá internetový kanál.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2016 došlo k obměně na pozici ředitelky školy.
- Ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením školy do projektové činnosti se dlouhodobě daří získávat nadstandardní finanční prostředky na zkvalitňování materiálně technických podmínek pro vzdělávání dětí.
- Vybudování specializované učebny a její každodenní využívání nejen dětmi a učitelkami, ale i rodiči. Poskytují zde zázemí pro metodické semináře.
- Škola se zaměřuje na identifikaci dětí s vyšším potenciálem v intelektové oblasti, vytváří maximálně vhodné podmínky pro jejich podporu. Do programu zapojuje také další mateřské školy.

Silné stránky

- Efektivní manažerské vedení školy ve všech oblastech a zajištění nadstandardních materiálně technických podmínek přispívají k neustálému zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.
- Společné vyhodnocování a aktualizace vize školy umožňuje její sdílení a naplňování. Aktivní spolupráce s vnějšími partnery a veřejná prezentace činnosti školy zvyšují její prestiž.
- Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima, pečuje o vztahy mezi pedagogy a podporuje vstřícnou spolupráci s rodinou. Příznivá atmosféra v mateřské škole, vstřícný pedagogický styl a empatický přístup všech zaměstnanců školy podporují sociální a osobnostní rozvoj dětí.
- Funkční systém podpory začínajících učitelek, vzájemná týmová spolupráce pedagogů i aktivní snaha o vlastní profesní růst (účast na seminářích, metodické Sborovny, tvorba profesních portfolií, vzájemné hospitace) zvyšují jejich odbornost, a tím i kvalitu poskytovaného vzdělávání.

- Promyšlená vzdělávací nabídka s využitím širokého spektra výchovně vzdělávacích strategií podporuje u dětí spontánní zapojení do nabízených aktivit a tím i jejich přirozený zájem o učení.
- Školou nastavený systém vyhledávání nadaných dětí, následná individuální práce s nimi i nadstandardní aktivity pro obohacení vzdělávací nabídky (angličtina s rodilou mluvčí, šachy, sportovní příprava) rozvíjí potenciál dětí ve všech oblastech jejich osobnosti.
- Aktivní využití klidových činností pro přípravu dětí v povinném předškolním vzdělávání přispívá ke zvyšování jejich elementárních znalostí a k bezproblémovému přechodu do základní školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vzdělávací nabídka plnohodnotně nezohledňuje výsledky pedagogické diagnostiky, většinově jednotná úroveň obtížnosti neumožňuje realizovat diferencovanou a individualizovanou podporu jednotlivých dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zohledňovat při plánování a realizaci vzdělávacích činností široké věkové složení tříd i výsledky pedagogické diagnostiky.
- Podporovat rozvoj digitálních kompetencí častějším využitím prostředků ICT a digitálních hraček a pomůcek při vzdělávání dětí v kmenových třídách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Pramínky sounáležitosti* účinný od 1. 9. 2023
2. Školní celoroční projekt *Ostrovy poznání*
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
4. Evidence docházky dětí ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
5. Diagnostické záznamy o dětech a portfolia vedené ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
6. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023
7. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
8. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2022/2023
9. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)

10. Výpis z usnesení 48. schůze Rady městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, konané dne 22. 9. 2005 (výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídě)
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
12. Dokumentace k zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 (vybraný vzorek)
13. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.